

VROUWENBELANGEN

☒ Opstandige Moeders ☒

EMAND VERTELDE ME: „IK HEB HET MEZELF eens gegund, ook eens een conferentie bij te wonen.” Toen zei m'n dochttertje van zestien: „Nu ga ik van avond een opstel maken over „Opstandige moeders.”” Het werd als een grap bedoeld, en als een grap opgenomen.

Maar, zooals het meer gaat; later denk je er nog eens over na, en dan voel je, dat er ook ernst in kan zitten. „Opstandige moeders!”

Dan denken we in de eerste plaats aan vrouwen, die niet tevreden zijn met haar positie. Die zelf het heft in handen willen houden. Of — die zich niet op heur plaats voelen in wat zij noemen „den tredmolen van het huishouden.” Die liever zelf een betrekking vervullen. Of die hun tijd verbeuzelen met uitgaan, met „zich.... vermaken.”

Maar — is er ook niet een andere opstandigheid? Een goede?

Ik denk nu aan allerlei gewoonten, die zoo onge-merkt in kunnen sluipen bij ouden en jongen, en die ons gezin, langzamerhand, maken tot iets anders dan een Christelijk gezin. Die er een ietwat wereldsch, of, als 't niet zó erg is, een ietwat twijfelachtig stempel op zetten. Of die maken, dat wel de naam „Christelijk” behouden blijft, doch dat de geest der liefde gemist wordt. Past hiertegen geen opstandigheid?

Ik denk, ja, 't klinkt u misschien vreemd in de ooren, maar ik denk ook aan ons onderwijs, dat zoo heel erg eenzijdig is. Dat onze kinderen dreigt te maken tot eenzijdige menschen. Dat, op enkele zeer loffelijke uit-zonderingen na, onze meisjes dezelfde opleiding geeft als onze jongens, al houden we in theorie nog zoo sterk vast aan de ongelijkheid der beide seksen. Past hiertegen niet een ietsje meer opstandigheid, dan wel eens gevonden wordt?

Ik denk aan de velerlei huishoudelijke zorgen, die op zichzelf niets minderwaardigs in zich bergen, die, goed bezien, veel meer met het geestelijk welvaren van ons en de onzen te maken hebben, dan we wel eens beseffen. En die toch zoo heel gemakkelijk ons geheele denken gevangen nemen, zoodat we niets meer zien dan die besommeringen, daarin opgaan, daarover klagen, en vergeten, dat ze enkel middel zijn om ons gezin de best mogelijke bestaansvoorwaarden te ver-zekeren, ook voor z'n geestelijken groei. Past hiertegen niet, bij onszelf, opstandigheid? Want o, het is soms zoo heel moeilijk te verhinderen, dat die dagelijksche zorgen, die toch zoo heel zwaar kunnen drukken, je niet neerhalen.

Ik denk... Maar ieder vulle in naar eigen omstan-digheden.

Misschien vindt iemand, dat „opstandigheid” een te revolutionairen klank heeft. Die kiese gerust een ander woord. Het gaat enkel om de daad van verweer tegen wat niet goed is in ons leven, of in dat der onzen.

J. M. W.-W.

GEDACHTEN

Zoek levenslust in eigen huis.
Die ze anders zoekt, die zoekt-abuis.

Er is niets in het leven, al lijkt het nog zoo slecht, dat niet door onze allergrootste toewijding, kracht en liefde tot iets moois kan worden. ☒

GROOTVORST NIKOLAJ NIKOLAJEWITZJ †

IJDELHEID DER IJDELHEDEN, HET IS AL ijdelheid. ☒

Hoe dikwijls komt dit woord van den Prediker ons niet in de gedachten als wij de berichten in de dagbladen lezen. Ja waarlijk, het is al ijdelheid. Wie gisteren nog leefde op het toppunt zijner macht, kan morgen reeds gevallen zijn. En het volgend jaar zal hij misschien reeds zijn vergeten.

Weet de lezer b.v. nog wat de naam Scheer voor de Duitschers beteekend heeft? Misschien is er een enkele met een stalen geheugen, die het zich nog herinnert, dat admiraal Scheer de knappe aanvoerder was van de Duitsche vloot in den zeeslag bij Skagerrak. Maar dat is dan maar een enkele; de meesten hebben dien eens zoo vermaarden naam reeds lang vergeten. Aan het einde van 1928 overleed hij... Ijdelheid der ijdelheden, het is al ijdelheid. En ijdelheid van den roem is wel zéér ijdel. ☒

Zoo gaan zij heen, de een na den ander, de groote vlootvoogden en veldheeren uit den wereldoorlog; zij gaan en het meerendeel der menschen hadden hun namen reeds lang vergeten. Is dat ook het geval met grootvorst Nikolaj Nikolajewitzj?

Nikolaj Nikolajewitzj, de neef van den armen tsaar Nikolaas, in 1914 en 1915 opperbevelhebber van het machtige Russische leger, dat als een stoomwals Oost-Pruisen binnenrolde, maar door het genie van den grooten Hindenburg weer teruggerold werd tot ver in Polen toe.

Ja, Nikolaj Nikolajewitzj is door de meesten, die destijds couranten lazen, nog niet vergeten.

Er was dan ook wel veel dat boeide aan dezen man.

Allereerst zijn formidabele lengte, die ons onwille-keurig doet denken aan die van Koning Saul. Maar grootvorst Nikolaj was van minder bescheiden aard dan de boerenjongen, die geen koning durfde zijn — deze grootvorst wist zich te doen gelden.

Reeds jong, even twintig jaar, deed hij van zich spreken. Het was, toen Rusland den oorlog met Turkije had en de beroemde slag aan den Sijpkapas werd gestreden. Wonderen van dapperheid verrichtte de jonge, koelbloedige officier, wiens vader het opperbevel had in denzelfden oorlog. Was het wonder, dat de kranige vorstzenoom snel omhoog steeg op de ladder van den roem?

Maar vele jaren later, in 1914, stondt gij toch wel even... verbouwereerd, zullen we maar zeggen. Hij, die door zijn tegenstanders aan het hof zooveel mogelijk buiten de veldtochtsplannen was gehouden, werd nu ineens... opperbevelhebber. Een rang, waar hij niet allereerst krachtens geboorte recht op had, maar veel meer vanwege zijn militaire capaciteiten.

Nu, Nikolaj aarzelde niet; hij was er de man niet voor, om te aarzelen. Hij nam het opperbevel op zich, schoon hijzelf vreemd stond tegenover de klaarliggende plannen. En met groot élan voerde hij zijn legers tegen de Duitschers in het veld.

Bij de soldaten was hij, het klinkt misschien vreemd, geliefd. Er was iets fascineerends aan dezen geweldigen man. Koel en onverbiddelijk als hij was, boezemde hij zijn legers zeer zeker een schrikvollen eerbied in, maar men wist ook, dat hij rechtvaardig was. Zelfs zijn generaals, onder wie hij dadelijk groote schoonmaak hield, hadden ontzag voor den koelen grootvorst. En misschien was dit wel het meest te danken aan zijn